

- 1 (1924) **ARTHUR C. DANTO** – filosof analitic american, cunoscut pentru cercetările sale în domeniul filosofiei istoriei, al esteticii și în filosofia acțiunii. Interesele lui includ teorii ale reprezentării și esteticele lui Hegel.
- 2 (1860) **KARL VORLÄNDER** – filosof german neo-kantian, autor al numeroase studii despre opera lui Kant, printre care studiul relației dintre gândirea kantiană și cea socialistă.
- 3 (106 î.e.n.) **CICERO** – filsof latin de tradiție elenistică. Concepțiile sale despre legea naturală și drepturile naturale au exercitat o puternică influență asupra filozofilor medievali.
- 4 (1642) **ISAAC NEWTON** – filosof englez și savant de geniu, figură centrală a Revoluției Științifice. Fizica sa este o filosofie naturală, asociată conceptelor inteligibile de timp absolut și spațiu absolut. A scris numeroase opusculi cu subiecte filosofice, convins de unitatea universului, împotriva dualismului cartezian.
- 5 (1548) **FRANCISCO SUÁREZ** – filosof spaniol, considerat unul dintre cei mai mari scolastici după Thomas din Aquino. Figură de frunte a Școlii de la Salamanca, a dezvoltat idei inovatoare în filosofia economiei.
- 6 (1859) **SAMUEL ALEXANDER** – fondator al emergentismului britanic. În metafizica sa, concepe lumea ca o ierarhie a nivelurilor: spațiul și timpul se așează la nivelul de bază, dând naștere, printr-un proces de emergență, nivelurilor materiei, vieții, minții și zeității.
- 7 (1742) **CHRISTIAN GARVE** – reprezentant al Iluminismului german târziu, alături de Kant și Mendelssohn. A fost puternic influențat de etica stoică, nu și-a formulat niciodată gândirea, esențialmente empirică, în termeni de sistem și a militat pentru popularizarea filosofiei.
- 8 (1905) **CARL GUSTAV HEMPEL** – filosof german aparținând Cercului de la Berlin, figură majoră în empirismul logic. Cunoscut pentru articularea modelului deductiv-nomologic al explicației științifice, considerat „model standard” în anii '50-'60.
- 9 (1908) **SIMONE DE BEAUVOIR** – gânditoare existențialistă de origine franceză, cu o influență semnificativă asupra existențialismului feminist și asupra teoriei feministe.
- 10 (1715) **CHRISTIAN A. CRUSIUS** – gânditor german, oponent al filosofiei lui Leibniz, din perspectiva ortodoxiei religioase, pe care a atacat-o în temeiul răului moral ce decurge din orice sistem determinist.
- 11 (1842) **WILLIAM JAMES** – filosof american, gânditor de frunte al sfârșitului de secol XIX, unul dintre cei mai influenți filosofi ai Statelor Unite și „părintele psihologiei americane”.
- 12 (1729) **EDMUND BURKE** – gânditor irlandez, fondatorul filosofiei conservatorismului modern. A susținut importanța instituțiilor religioase pentru stabilitatea morală și binele statului.
- 13 (1924) **P. K. FEYERABEND** – reprezentant austriac al anarhismului epistemologic. Celebru pentru punctul său de vedere anarhist asupra științei și respingerea existenței unor reguli metodologice universale. A fost o figură influentă în sociologia cunoașterii științifice.
- 14 (1902) **ALFRED TARSKI** – gânditor polonez-american, cunoscut pentru cercetările asupra teoriei modelelor. A contribuit la dezvoltarea filosofiei analitice și a schimbat fața logicii în secolul XX, aducând o perspectivă originală asupra conceptului de adevăr.
- 15 (1809) **PIERRE-JOSEPH PROUDHON** – fondator francez al filosofiei mutualiste, „părintele anarhismului” - a fost prima persoană care s-a declarat anarhistă, folosind acest termen.
- 16 (1838) **FRANZ BRENTANO** – reprezentant al realismului austriac, cunoscut pentru reintroducerea în filosofia contemporană a conceptului de intenționalitate - derivat din filozofia scolastică.
- 17 (1868) **LOUIS COUTURAT** – susținător francez al logicii simbolice apărute în anii premergători Primului Război Mondial. A văzut în logica simbolică un instrument de avansare atât în domeniul matematicii, cât și în cel al filosofiei matematice.
- 18 (1689) **MONTESQUIEU** – iluminist francez, citat ca principala sursă a teoriei separării puterilor în stat. A asigurat un loc important cuvântului „despotism” în lexiconul politic.
- 19 (1798) **AUGUSTE COMTE** – fondatorul pozitivismului și al disciplinei academice a sociologiei. Este considerat primul filosof al științei.
- 20 (1922) **J. HARWOOD HICK** – filosof analitic englez, unul dintre cei mai importanți filosofi ai religiilor sec. XX, susținător al pluralismului religios.
- 21 (1887) **W. KÖHLER** – fenomenolog german, ale cărui cercetări au reprezentat un moment de cotitură în psihologia gândirii.
- 22 (1561) **FRANCIS BACON** – empirist englez, creditat pentru dezvoltarea metodei științifice. Filosofia sa prezintă o metodologie științifică pentru o reformă universală a cunoașterii.
- 23 (1905) **E. NEUMANN** – gânditor german, cu contribuții în domeniul psihologiei conștiinței. Abordarea sa filosofică a analizei s-a situat în contrast cu preocuparea clinică anglo-americană. A introdus conceptul empiric de „centroversiune”, o sinteză a extra- și a intro-versiunii.
- 24 (1679) **C. WOLFF** – iluminist raționalist, cel mai eminent filosof german între Leibniz și Kant. A elaborat o lucrare ce tratează aproape toate subiectele savante ale timpului său, folosind metoda demonstrativ-deductivă, operă considerată apogeul raționalității iluministe din Germania.
- 25 (1627) **ROBERT BOYLE** – filosof englez, care a încorporat interesele sale științifice în teologia sa, considerând că filosofia naturală poate oferi dovezi puternice pentru existența lui Dumnezeu, opunându-se lui Descartes.
- 26 (1715) **C. A. HELVÉTIUS** – reprezentant al materialismului francez. Perspectiva sa filosofică („De l'esprit”) este contrară lui Montesquieu („De l'esprit des lois”), Helvétius argumentând puternic împotriva teoriei potrivit căreia climatul influențează caracterul națiunilor.
- 27 (1775) **F. W. J. VON SCHELLING** – gânditor considerat punctul central în dezvoltarea idealismului german, situat între Fichte, mentorul său în primii ani, și Hegel, prieten timpuriu și, mai târziu, rival. Interpretarea filosofiei sale este considerată o provocare datorită naturii ei evolutive.
- 28 (1940) **J. L. POLLOCK** – filosof analitic american, cunoscut pentru lucrările sale în domeniile epistemologie, logică filosofică, știință cognitivă și inteligență artificială. El face un pas înapoi de la încercarea de a identifica „criteriile analitice” care ar putea constitui condițiile necesare și suficiente pentru cunoaștere și propune norme epistemice de tipul „ceteris paribus”, care pot admite excepții.
- 29 (1895) **D. D. ROȘCA** – filosof român, traducător al integralei G.W.F. Hegel în limba română.
- 30 (1846) **F. H. BRADLEY** – reprezentant al idealismului britanic, care s-a opus curentelor utilitarist și empiricist. Filosofia sa morală, centrată pe întrebarea „De ce ar trebui să fiu moral?” a fost determinată de critica asupra ideii de „sine”, folosită în teoriile etice utilitariste din epocă.
- 31 (1624) **A. GEULINCX** – filosof belgian, adept al lui Descartes, a încercat să ofere o versiune detaliată a filosofiei carteziene. Gândirea sa poate fi sumarizată în fraza „ita est, ergo ita sit”.